

Den Lille Grønne

Egmont Højskolens Elevforening

juni 2013

egmont
højskolen

Ring 20 46 25 72 Jens Bork

CONTENTS

Sommerhilsen fra skaldepanden	3
Siden sidst.....	6
Det skal også være vores Grundlov.....	8
Fleksjob er ikke socialhjælp	13
Tur til Japan med Elevforeningen	16
Ny rejseguide for handicappede	18
Brev til Udvalget for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser vedr. SU-reform	19
Tilgængelighed: Barriere for hvem?	22
Elevhold efterår 2012 – forår 2013	24
Adresser, elevforeningens bestyrelse.....	26

Se

elevforeningens hjemmeside:

elevforening.egmont-hs.dk

Egmont Højskolens egen hjemmeside:

www.egmont-hs.dk

**Vandhalla - Danmarks
mest tilgængelige svømmehal:**

www.vandhalla.dk

SOMMERHILSEN FRA SKALDEPANDEN

Gallafest, fagenes fest og den store afslutningsfest er gennemført. Skolen er gjort rent, og det første hold sommerkursister er ankommet. Som det er tradition på de fleste højskoler, skal forstanderen sende nogle ord med eleverne hjem. En tale. En "farvel og tak" tale, som udover at give ord med til fremtiden også gerne må give anledning til refleksion.

I min tale i år, måtte jeg igen konstatere, at fagenes fest er et opbud af stor talentmasse. Hver gang jeg er med til fagenes fest, kommer jeg til at tænke på de evige og væsentlige pædagogiske diskussioner om proces og produkt. Eller med andre ord; forholdet mellem indsats/arbejde/læring og resultatet.

Har eleverne fået omsat drømme og visioner i et resultat, som gør et fremtidigt liv bedre? Kan alt det, vi er tilbøjelige til at kassere, bruges igen på en anden måde? Kan mælkekasser bruges til en reol? Kan en palle omgøres til en stol? Kan vi hente sund mad ude i skoven? Kan vi genbruge de gamle melodier, og kan litteratur – selvom den er gammel, meget gammel - give mig en større forståelse af mit liv? Kan Ovids Pyramus og Thisbe give mig forståelse for dramaturgiens virkemidler?

Hvad er vigtigst i mit liv: Proces eller produkt? Levet liv eller ophobning af goder, der viser, hvor dygtig jeg er. Enhver, der har været tæt på døden ved, at selv ikke de flotteste biler, huse, fladskærme og andre goder, kan opveje dette at måtte leve. At få retten til livet.

Med passende mellemrum har vi til fællestimerne besøg af 2 medicin-studerende – ofte tidligere elever, som er her for at fortælle om organdonation. De kommer fra en forening, der hedder Donaid. De fortæller om, hvad et nyt organ kan betyde for et menneske, der er ved at dø.

Nogen har brug for et nyt hjerte, en lunge, en nyre, en lever eller nye hornhinder. Det giver altid anledning til en god debat, om man skal sige ja eller nej til at blive organdoner. For ved vi med sikkerhed, om man reelt er hjernedød, selvom lægerne siger det?

Danmarks Radio besluttede for to år siden i oktober at rykke ud med et optagehold, når der kom et ulykkesoffer – en potentiel doner - ind på et hospital. Idéen var, at vi som seere skulle følge hele forløbet. Lægernes beslutning, de pårørendes kvaler, og så skulle udsendelsen slutte af med at vise de 3-6 mennesker, som skulle kunne få glæde af trafikofrets "reservedele". Carina Melchiorhed pigen, som stærkt skadet var blevet bragt ind på Aarhus Universitets Hospital.

Vi så krydsclip mellem den fortvivlede familie i mødet med læger og sygeplejersker og Carina, som lå på intensiv, dybt bevidstløs og med slanger og al mulig teknik sluttet til sin krop. Carinas far, Kim spørger på et tidspunkt: "Er der ikke bare en lille bitte chance for, at Carina overlever?"

Hertil svarer overlægen Benedicte Dahlerup: "Nej, hun har så svær en hjerneskade, at hvis hun overlever, bliver hun en meget tung plejehjemspatient, og det er der jo ikke nogen, der ønsker!" Herefter bliver det besluttet at tage Carina ud af respiratoren, og tv-holdet skal holde sig klar til de efterfølgende møder om, hvordan Carinas organer kan bruges til syge mennesker. Drejebogen var lagt fast.

Efter der blevet slukket for respirator og det øvrige grej, der holder Carina i live, vågner hun op. Forfærdelse og glæde og da faren spørger hende, om hun er OK, løfter hun tommelfingeren.

Nu havde Carina besluttet sig for at leve, og så kunne filmen om organdonation ikke blive til noget. I princippet kunne DR's optagehold godt tage hjem og vente på en ny hjernedød. Men journalisten og kameralfolkene valgte at blive, de ville lige se, hvad der skete med Carina. Overlægen havde jo sagt til os, at hvis Carina overhovedet overlevede, ville hun blive en meget tung plejehjemspatient til glæde for ingen.

Tilbage står også et lægeteam, der tog fejl. Eller som Torben Mogensen, den administrerende overlæge, får sagt det: En fikseringsfejl. En fejl, man laver, fordi man er så fikseret på et skøn eller en beslutning, at man synes alting peger i den retning.

Læger har magt – de kan bestemme over liv og død. De kan afsige diagnoser, som mennesker skal leve med resten af livet. Læger kan gøre rigtige mennesker, der hedder Carina til reservedele eller en diagnose.

Carina bliver bedre og bedre og kommer til Hammel Neurocenter, hvor hun gangtræner, træner hukommelse og begynder at danne sig forestillinger om et fremtidigt liv, også et ungdomsliv. Inden Carina slutter på Hammel, deltager hun i et 5 km' motionsløb.

Da hun kommer hjem til Syddjurs kommune, bliver hun placeret på kommunens sundhedscenter i Ebeltoft, hvor der kun er gamle. Den yngste er 55 år. Træningen er ukvalificeret, selvom Hammel havde lagt en rehabiliteringsplan. Hammel skriver, at Carina skal på Østerskoven i Hobro. Kommunen ved bedre.

Så kommer Carina i fjernsynet og siger, at hun nok burde være død alligevel, for det hun oplever, er værre end døden. Kommunen ændrer sin beslutning, og hun kommer på Østerskoven, hvor hun er nu.

Det sidste, vi ser til den glade smilende pige, som både løber og ridder, er, at hun skal til fest med sin gamle gymnasieklasse. Hun håber stadig at få en uddannelse.

Mennesker, der kan afsige kategoriske domme over andre, gør mig altid forstemt og bange. Vi skal kunne stole på de professionelle: Læger, sygeplejersker, psykologer, pædagoger og mange flere. Men hvis disse professionelle er uden tvivl på egen ufejlbarlighed, bliver de ikke blot umenneskelige, de bliver efter mine begreber farlige.

En ulykke eller et bristet blodkar kan på et splitsekund ændre livsmål og førlighed, men troen på, at 98 kommuner kan hjælpe Carina, Henriette, Morten, Søren og alle andre unge senhjerneskedede tilbage på sporet, er dybt naiv. Der skal findes steder, hvor erfaringer og viden samles op og anvendes, så muligheden for at leve optimalt med de nye livsvilkår er til stede.

Ofte kommer nye ansatte i HHA, nye lærere, hjælpelærere og assistenter og beder om faglig viden om unge med erhvervede hjerneskader. Naturligvis er viden og indsigt vigtig, men et ret langt liv har lært mig, at den viden og indsigt, der er nødvendig på en højskole, får vi altså bedst ved at lytte til og prøve at forstå vores elevers ønsker. I

Birgit Kirkebæks fantastiske bog om *Specialpædagogikkens holdninger, handlinger og dilemmaer*: **Almagt og afmagt** siger hun: "Kan vi få øje på og forstå den styrke, et menneske med funktionsnedsættelse besidder, hvis vi ikke kan se ham eller hende pga. det gitter, diagnosen udgør, den forudsigelse, prognosen stiller op, eller det krav, kontrolinstansen stiller?....Jeg ønsker med bogen at lægge op til faglig eftertanke og kritisk vågenhed over for misbrug af enkle løsninger ..."

Med indvielsen af Vandhalla den 28. februar, har vi fået en enestående mulighed for, at alle kan udfolde sig i rum og vand - bevægelse og fysisk udfoldelse. Vi er fondene og i særdeleshed Realdania stor tak skyldig. Vi har fået et helt utroligt hus, som ikke må blive styret af eksperTERS begrænsende tiltro til egen magtfuldkommenhed, men det skal blive et hus, hvor leg, spil, træning og kappestrid, kan give et bedre liv for alle.

Gode huse, gode rum og gode faciliteter kan give mennesker muligheder for bedre

livsvilkår men at blive accepteret og komme med i kærlige og ærlige fællesskaber er for mig, det et liv handler om. Det er inklusion.

Derfor kunne jeg igen slutte min afskedstale sådan: *Tak for jeres deltagelse og "optræden" i forbindelse med indvielsen af Vandhalla. Drømme, proces og produkt/resultat. 52 års arbejde har båret frugt. Jeg glædes også over jeres brug af det.*

Tak til personalet for en flot indsats. Men i sær tak til jer for jeres solidaritet, jeres – næsten altid værdige opførsel og jeres bevis på, at I er blevet myndige.

God sommer til jer, der kommer igen. Og godt liv til jer, der drager videre.

Også alle læsere af **den lille grønne** vil jeg ønske en rigtig god sommer – jeg glæder mig til gensyn den 1., 2. og 3. november.

De bedste hilsner
Ole

SIDEN SIDST

af Jens Bork
formand for Elevforeningen

Så er det igen et år siden, Den Lille Grønne sidst udkom – og igen har det været et år med masser af aktiviteter på Egmont Højskolen.

Det er fortsat med stor glæde, vi kan konstatere, at der er stor interesse for at være elev på Egmont – her på forårsholdet har der været 175 elever. og der er meget stor interesse for at blive elev til efteråret med godt 180 elever indskrevet samt venteliste. Det er utroligt flot, når man hører, at mange andre højskoler har problemer.

Der er mange, der gerne vil være handicap-hjælper på de lange kurser. Og vi må med glæde konstatere, at hjælperne er meget engagerede, hvilket jo er med til at gøre Egmont til en unik og spændende højskole.

Det ser ud til, at interessen for sommerkurserne i år igen er stor. Næsten alle kurserne er i skrivende stund stort set fyldt op; På Sommersjov i Hou i uge 28, som Elevforenin-

gen er med til at arrangere, er der venteliste. Læs mere om alle de spændende kurser på højskolens hjemmeside: www.egmont-hs.dk under linket »korte kurser«.

DET STORE PROJEKT

Efter en byggeperiode på to år er byggeriet af den nye svømmehal og udvidelsen af hallen afsluttet med et super spændende og flot resultat, der blev indviet med en kæmpe fest den 28. februar. Der var rigtig mange mennesker, der dukkede op for at deltage. I samme anledning blev udvidelsen af hallen til en idrætshal af fuld størrelse vist frem, igen med et super flot resultat og ikke mindst det supermoderne træningsrum med alt inden for træningsmaskiner, og multimedierummet med Jørn Bies imponerende maleri blev behørigt indviet. Hvis du ikke har set alt det nye spændende byggeri ved selvsyn, så glæd dig til næste gang du kommer på Egmont, det er et imponerende flot byggeri der giver Egmont mange nye

muligheder, og styrke Egmont som højskole. En stor tak til de mennesker, der har knoklet både dag og nat for at få det super flotte byggeri op og stå.

Læs mere om Vandhalla på hjemmesiden www.vandhalla.dk

SOMMERSJOV I HOU 2013

Elevforeningen er igen i år med til at arrangere sommerkurset Sommersjov i uge 28 i samarbejde med Dansk Handicap Forbunds Ungdomskreds, Muskelsvindfondens Ungdomsgruppe, Spastikerforeningens Ungdom og Egmont Højskolen. Kurset er i skrivende stund fuld optaget og der er oprettet venteliste. Temaet i år er »Tænd Gnisten«, så der skal nok blive gang i den igen i år.

ELEVSTÆVNET 2013

Elevstævnet ligger i år i weekenden den 1.– 3. november, og vi er for længst startet med planlægningen. Til stævnet glæder vi os til at vise alt det nye med byggeriet af Vandhalla frem for de, der ikke skulle have set det, og måske bliver der mulighed for en svømmetur.

Til stævnet sidste år satte vi rekord antalmæssigt. Til festen lørdag aften var vi godt 700 festglade mennesker samlet til en kæmpe fest, hvor vi havde fået bl.a. Peter A.G. til at underholde, hvilket var super godt.

Til stævnet 2013 satser vi på, at der også skal være lige så meget gang i den. Det vil være super godt, hvis vi igen kan sætte deltagerrekord. Vi vil gøre, hvad vi kan, for, at der skal blive gang i den til stævnet 2013.

Invitation til stævnet vil blive udsendt først i september måned.. Vi glæder os til at se rigtig mange til stævnet 2013.

MATERIALE TIL ÅRSSKRIFTET

Deadline for materiale til Egmont Højskolens årsskrift er den 20. november 2013. Vi håber, du har lyst til at skrive lidt om, hvad du oplever eller synes, der er relevant for årsskriftet – vi glæder os til at høre fra dig.

Elevforeningen ønsker alle en rigtig god sommer og glæder os til at se rigtig mange af jer til elevstævnet.

»VI MØDES PÅ EGMONT

DET SKAL OGSÅ VÆRE VORES GRUNDLOV

Grundlovstale, onsdag 5/6-2013

Kristian Lyngby Poulsen, højskoleelev forår 2013

Tak for ordet.

Jeg føler mig yderst privilegeret og bæret over at kunne tale på elevernes vegne på denne festdag på Egmont Højskolen. Det ikke er til at sige, om jeg nogensinde får sådan en chance igen. Selvom man kunne sige uendeligt mange ting om Grundloven og dens betydning i dag, har jeg tænkt mig at begrænse mig til, hvordan Grundloven holdes relevant, og hvordan den har indflydelse på vores hverdag.

INTRODUKTION

Grundlovsdag er en dag, hvor vi stopper op og husker på det historiske grundlag hele vores samfundssystem er bygget op på. Det er en stor og vigtig dag. Det er fortællingen vi gentager hvert år, om hvordan beslutningerne i Danmark bliver taget på grundlag af fælles kompromiser mellem alle samfundsborgere, igennem de folkevalgte medlemmer af Folketinget. Og om hvordan Grundloven sikrer, at magten i Danmark er delt op, så ingen enkeltperson eller institution kan bestemme det hele selv. Men Grundlovsdag er også en anledning til at reflektere over den gamle lovteksts betydning for dagens

danskere. Mindre end en håndfuld rakte hånden i vejret, da vi elever for mere end en uge siden blev spurgt hvor mange af os havde læst Grundloven. Jeg var en af de få, men måtte ved samme lejlighed erkende at jeg ikke kunne huske hvad der rent faktisk stod i teksten. Siden da er det mit indtryk at endnu flere har fået læst Grundloven, men som nogle stykker har sagt til mig: Jeg har prøvet, men måtte simpelthen give op over for det kringlede sprog og de mere indviklede paragraffer. Det duer jo ikke, at vi har en Grundlov de færreste af os kan hitte rede i.

Jeg har også selv benyttet lejligheden til at genlæse Grundloven. Som jeg ser det, ligger Grundlovens vigtighed ikke så meget i selve lovtekstens bestemmelser om rettigheder og forskrifter. Det er de slet ikke tidssvarende nok til. F.eks. er hele tredelingen af magten, som beskrevet i Grundloven, vildledende i forhold til virkelighedens verden. Her er det ikke længere kongen, men regeringen der er den udøvende magt. Nej, det er snarere den symbolske tryghed det giver os som danskere, at forestille os Grundloven som samfundets retfærdige og demokratiske anker. Det er denne tryghed vi hvert år fejrer som noget ganske Grundlovs-særligt. Men den højtravende politiske debat om rettigheder og Grundlovsbrud er blot et baggrundstæppe af støj i de flestes hverdag, hvor vi i stedet går og tumler med de langt mere håndgribelige konsekvenser af de enkelte love. I denne forsamling gælder det særligt de love der styrer tilværelsen for de udsatte i vores samfund; dem der gennem handicap, ungdom, eller begge dele, i langt højere

grad er berørt af Serviceloven og Lov om Beskæftigelse, end af Grundlovens paragraf om Folketingets åbningsdato.

I dag vil derfor være et velvalgt tidspunkt at diskutere hvordan man holder en 160 år gammel forordning relevant. Til det formål vil jeg først skue tilbage, da Grundloven netop har undergået vigtige forbedringer der gradvist har gjort den mere folkelig.

Den er med ujævne mellemrum forsøgt holdt ung og vedkommende gennem sine mere end 160 leveår.

GRUNDLOVENS HISTORISKE FORANDRINGER

Som vi alle efterhånden ved, trådte den oprindelige Grundlov i kraft 5. juni 1849. Med den blev kongens magt indskrænket, så han ikke længere var en enevældig diktator, men en diktator der begyndte at dele ud af sin magt. Det skete ikke uden mistro til, om folket overhovedet kunne varetage det nye ansvar. Derfor havde kun ca. 15% af befolkningen på daværende tidspunkt stemmeret, for kvinder, tjenestefolk og fattige blev ikke hørt. Samtidig fik vi som danske statsborgere en række fastslåede rettigheder: religionsfrihed, forsamlingsfrihed, ytringsfrihed og trykkefrihed. Det gav tryghed mod overgreb fra statsmagten. Da Grundloven var fyldt sytten somre, var det tid til de første kosmetiske indgreb i 1866. Der blev skåret ind på Rigets omfang efter tabet af Slesvig, og det blev gjort vanskeligere at blive indvalgt som Rigsdagsmedlem. Sådan lå landet de næste 35 år, med magten centreret hos Kongen. Han skulle forholde sig til de folkevalgtes forslag, men kunne stadig vælge hvem der skulle være statsminister uden hensyn til hvor mange stemmer de enkelte partier havde fået, og afskedige Regeringen igen hvis det passede ham.

Kongens magt blev først brudt i 1901, ikke ved en Grundlovsændring, men ved at politikerne satte sig imod Kongens fravalg af Venstre som regeringsparti, selvom befolkningen i altovervejende grad havde stemt dem til flertal. Det blev herefter kutyme at Regeringen skulle have opbakning fra flertallet, og Kongen mistede sin ret til at udpege og afsætte regeringen. Denne omvæltning blev kendt som Systemskiftet, og det er måske rettere den 24. juli 1901, hvor regeringen blev dannet efter disse nye regler, der skal holdes i hævd som vores demokratiske fødselsdag. Efter Systemskiftet indtrådte en ny periode i Grundlovens historie. 49 år efter det seneste eftersyn, blev Grundloven fra 1915 og fremefter mere rummelig og demokratisk, så den som udgangspunkt rummede alle Danmarks borgere – inklusiv kvinder.

Selvom det var Systemskiftets demokratiske principper man levede efter, var de endnu ikke skrevet ind i Grundloven, og deres holdbarhed blev testet af magthaveren. I 1920 var Kongen utilfreds med den siddende regering. Han afskedigede den og indsatte sin egen mand som Statsminister. Efter et hurtigt organiseret folkeligt pres måtte Kongen dog trække sin beslutning tilbage, et nyvalg blev udskrevet, og den såkaldte Påskekrise var overstået.

Alligevel skulle der gå mere end 30 år før de folkevalgtes ret til at udnævne Regeringen blev indført. Det skete først i 1953, hvor også Rigsdagen blev strømlinet, så alle borgere kunne vælges ind på lige fod. Det er den Grundlov vi stadig har i dag.

Grundloven har altså igennem sin levetid været til stadig diskussion, og har undergået en forandring der nogle gange har været drevet af dem ved magten og andre gange af dem udenfor. Med Grundlovsdagen i dag,

er Grundlovsteksten fyldt 60 år som uændret dokument. Det er den længste tid Grundloven har eksisteret i uændret stand, hvilket jo kan mane til eftertænkksomhed: Er der brug for nye opstramninger og foryngelseskure? Hvad siger det om os danskere, at vores grundlæggende lovdokument ikke er blevet revurderet selvom vores samfund har flyttet sig med stormskridt siden 1953? Det siger måske, at vi i dag ser Grundloven som mindre og mindre relevant, eller i det mindste som et dokument vi ikke kan overskue. Det siger måske også, at vi egentlig har det meget godt. For er det ikke et dansk træk, at når bare det går okay, er der ingen grund til at lave noget om; for "vi har det jo godt". Det er en middelmådighedens stillen tilfreds, der gør at vi først opdager problemet når det er for sent, og derefter brokker os over at der ikke var nogen andre der forhindrede det i at ske.

Grundlovens relevans træder derfor først frem for os, når vi føler os urimeligt behandlet i vores dagligdag; når vi føler vores rettigheder bliver overtrådt. Så kigger vi til Grundloven, og undrer os over at den ikke beskytter os. Faktisk har de Grundlovssikrede rettigheder i dag stadig nogle mangler der, synes jeg, kunne trænge til udbedring.

GRUNDLOVENS MANGLER

Jeg taler her om solidariteten mellem alle samfundslag, der må bestå også selvom samfundet kommer i stormvejr. Det er en soldaritet som Grundloven et sjældent sted taler om i § 75,

"Stk. 1. Til fremme af almenvellet bør det tilstræbes, at enhver arbejdsduelig borger har mulighed for at arbejde på vilkår, der betrygger hans tilværelse.

Stk. 2. Den, der ikke kan ernære sig eller sine, og hvis forsørgelse ikke påhviler nogen anden,

er berettiget til hjælp af det offentlige, dog mod at underkaste sig de forpligtigelser, som loven herom byder."

Der bør altså sørges for at enhver kan få et arbejde og blive i stand til at forsørge sig selv. Det er en smuk hensigtserklæring der skal skabe tryghed for den enkelte, hvad enten det er gennem en tilværelse med egenforsørgning eller forsørgelse fra det offentlige, hvor nødvendigt. Det sikrer i princippet alle borgere en værdig tilværelse, hvor livets basale fornødenheder er sikrede. Der står ikke hvem der aktivt skal sikre denne solidaritet, men som den lovgivende magt må vi gå ud fra det er Folketinget. Men det er sådan med solidaritet, at den er lettest at finde i medgangstider og vi lever i dag i en krisetid, det er der vist ingen tvivl om. Hvis vi skal udvise solidaritet i dag, sker det først og fremmest hvis vi kan se en fordel for os selv i det.

Det findes masser af eksempler på hvordan økonomisk tænkning gør at den enkelte i stadig højere grad bliver overladt til sig selv i vores samfund. Her på skolen er et af de vigtigste samtaleemner "Kommunen". Der deles skrækhistorier om nedskæringer og sammenlignes serviceniveau på handicapområdet mellem "gode" og "dårlige" kommuner. Her kommer vi til et, i mine øjne, basalt problem i Grundloven, nemlig en manglende diskussion af Kommunen.

I § 82 af Grundloven er kommunernes arbejdsopgave nævnt ganske kort:

"Kommunernes ret til under statens tilsyn selvstændigt at styre deres anliggender ordnes ved lov"

Der gives altså ingen forskrifter for Kommunernes rolle og ansvar overfor borgerne. Her står den enkelte ofte for sig selv i kampen mod det der ses som uretfærdig sagsbehand-

ling. Der kan gives mange eksempler, på den uensartede praksis som kommunerne kan give, når budgettet skal strikkes sammen, og der skal findes nogle at skære ned på.

Et eksempel jeg vil hive frem her, kommer fra elev Bent Lorenzen. Bent arbejdede på et beskyttet værksted i Sønderborg kommune. Men som en del af flere nedskæringer på området, besluttede Kommunen at Bent ikke kunne få løn mere, pga. hans førtidspension. Ansatte på værkstedet med lavere understøttelsesniveau kunne stadig godt løn. For Bent fører det med sig, at han føler sig presset ud, og vil jeg gætte mig til ikke ordentligt værdsat. Han fik for nogle år siden tilbudt en institutionsplads, der er dobbelt så dyr som der hvor han bor nu og med mere hjælp: Som han ser det er Kommunens plan for ham at han skal være inaktiv og opbevares på en institution hvor han vil sygne hen og blive mere og mere handicappet!

Det siger sig selv at en vilkårlig behandling, hvor rammerne for borgerens hverdag ændres og fastsættes ved et skøn, ikke af personlige hensyn, men pga. økonomisk tænkning, er uværdigt for den enkelte. Det er en tilsidesættelse af den enkeltes ligeværd, som jeg mener en Grundlov burde forholde sig til. Handicappedes rettigheder er sikret i FNs handicapkonvention, men burde være en del af de Grundlovssikrede rettigheder, alene fordi de der vil stå ligeværdigt side om side med resten af vi danskeres rettigheder. Grundloven burde forpligte Staten til at sikre alle danskere det samme serviceniveau uanset hvilken kommune man hører til. Så vi alle er sikrede samme behandling som danskere, uanset hvor vi bor.

Det står for mig helt klart, at nedskæringerne i samfundet fører direkte til utryghed i den enkeltes liv. Når krisen kradser svinder overskuddet til solidaritet ind, og der bliver

i stigende grad henvist til den enkeltes ansvar. Og det uanset hvilken samfundsramme man har at agere inden for. Og det er også rigtigt at vi alle har et ansvar for vores eget liv, men der er forskel på hvilke forudsætninger vi har for at tage ansvaret på os. Det er for let at affærdige folk i nød med den begrundelse at de selv er ude om det. Nogle har brede nok skuldre til at løfte med det samme, mens andre har brug for en hånd, før også de kan bidrage og blive en ligeværdig del af samfundet. Vi er alle sat i livet med forskellige styrker og svagheder, og det nytter ikke at strømline vores samfund så kun de stærkeste kan følge med. Det bliver et samfund hvor de menneskelige værdier bliver væk; værdier der skal holde sammen på os som et folk det er værd at være en del af.

EN MODERNISERING AF GRUNDLOVEN?

Men hvor skal denne forandring komme fra? Er det overhovedet realistisk at forlange at alle tager stilling til Grundloven? Vi udlever alle vores politiske liv på hver vores måde: nogle står og råber taktfast på de samme politiske ledere uanset hvor mange gange de skifter mening, mens andre vælgere skifter parti og holdning alt efter hvad vej vinden blæser, andre sætter sig ned og læser Grundloven for at danne sig en egen mening uden nogensinde at få reel indflydelse, og endelig er der folk der synes det hele er spild af deres værdifulde tid. Vi er tilbage ved den oprindelige mistro og modstand mod at overdrage magten til det uvidende, uoplyste danske folk. For er vi som folk i stand til at tage vare om så vigtig en ting som vores fælles tilværelse, eller ville det ikke blot være bedst om samfundets bedst uddannede tog sig af statens sager uden indblanding fra almindelige, ligeglade mennesker. Nej, vi må være drevet af en tro på, at alle mennesker har en interesse i samfundets fælles

beståen, hvis de kan se relevansen afspejlet i deres eget liv. Vi bliver nødt til at føle at vi har en egen værdi, både blandt vores nærmeste familie og venner, men også for samfundet generelt.

Og når vi så står her i dag, hvordan skal vi så finde en samhørighed med Grundloven? Vi kan ikke vende os mod vores folketingspolitikere, og forvente at de vil gøre Grundloven mere tidssvarende. For flertallet af dem er Grundlovsreform mest af alt en symbolsk gestus.

Folketingsflertallet er i forvejen den største magthaver i Danmark. Når en grundlovsændring samtidig kræver et nyvalg, er der ikke nogen politikere der vil risikere at miste deres egen taburet bare for at opdatere et gammelt dokument. Vi må selv engagere os som borgere. Om ikke i en direkte Grundlovsdebat, så ved at gøre os bevidst om vores samfunds helt basale dokument: Læs den, stil spørgsmål til den, og diskuter hvad den sikrer os og hvad den stadig mangler. Derfor

er det vigtigt at holde Grundlovsdagstraditionen i hævd, så vi de nye generationer lærer både at stå vagt om rettighederne i den eksisterende Grundlov og samtidig sætter os nye mål for hvad en Grundlov skal være så den ikke forstener og bliver irrelevant. En moderne Grundlov må efter mine begreber andet og mere end at sikre proceduremæssige forskrifter. Det en Grundlov kan, er at udstikke en fælles, fast forståelse af os som nation og folk. Derfor er der brug for at sætte ord på, hvordan vi vil behandle hinanden som mennesker, og ikke som brikker i et juridisk spil. Et sted at starte er et citat fra Jørn Bies store vægmaleri: *"Vi skal ikke søge at gøre alle ens, men i stedet støtte dem i at udnytte deres evner og muligheder fuldt ud."* (Hans Knudsen 1813-86)

Med det indskrevet i Grundloven ville jeg være en lykkelig mand.

Med de ord, vil jeg på vegne af Egmont Højskolens elever, sige tak for i eftermiddag og fortsat god Grundlovsdag!

FLEKSJOB ER IKKE SOCIALHJÆLP

Lene Witte, direktør i Gigtforeningen

Aner man en tendens? I Politiken? På Facebook? På DR2? Blandt journalister, politikere og meningsdannere. En tendens, der skærer alle over en kam?

Hvis du ikke kan arbejde på 100 procent normale vilkår, er du en 'social sag'. Først an af konservative i København, der lancerer et hårdt angreb mod kommunens ansatte på særlige vilkår som fleksjob, seniorjob og akutjob.

De mener simpelthen, at man »burde skrotte alle disse ordninger«. Man argumenterer ligefrem med, at »det ikke skal fungere som en slags socialhjælp, ellers bliver det offentlige et ineffektivt sted, hvor dygtige mennesker ikke har lyst til at arbejde«. På KL's hjemmeside er debatten nogenlunde den samme.

Her mener flere topfolk, at »kommuner er ved at drukne i socialt ansvar«, fordi 6,5 procent af de ansatte i kommunerne er ansat i fleksjob, løntilskud eller seniorjob. Time out. Hvad er meningen? Hvordan kan man sætte lighedstegn mellem nedsat funktions-evne og inkompetence? Hvor er politikernes indsigter? Hvor er den kritiske journalist?

Før debatten løber helt af sporet, vil jeg gerne slå følgende fast: Fleksjob er ikke socialhjælp. Det er en måde at sikre, at alle kan bidrage på arbejdsmarkedet med de ressourcer, de har.

INGEN DØMMES UDE

Fleksjobbere bliver ansat på grund af deres kvalifikationer ligesom alle andre, ikke andet. Kompensationen består i nedsat arbejdstid, tilpasning af arbejdet og fravær som følge af den nedsatte funktionsevne.

Det offentlige skal naturligvis gå foran og inkludere mennesker med forskellige forudsætninger og ressourcer. Hvordan skal vi ellers kunne forlange, at private virksomheder vil? Sygdom kan ramme os alle. Og ingen skal dømmes ude af arbejdsmarkedet på grund af nedsat funktion.

Eller stigmatiseres af politikere, der fejlagtigt har den opfattelse, at nedsat funktions-evne også betyder nedsat effektivitet eller manglende evner i jobbet.

TUR TIL JAPAN MED ELEVFORENINGEN

af Jens Bork

Som noget nyt arrangerede Egmont Elevforening tur til Japan i tæt samarbejde med Egmont Højskolen, hvor vi samarbejdede med Rieko Fukazawa Kornum og Yutaka Kataoka, begge med japansk baggrund. Der har længe været ønske om, at der skulle prøves noget nyt, når det drejer sig om rejser, Elevforeningen har igennem mange år lavet ture til Middelhavsområdet, hvilket har været rigtig godt, i øjeblikket holder vi pause med de ture, men tager det op igen på et senere tidspunkt. Så som noget nyt prøvede vi turen til Japan den 14. – 27. marts. Vi rejste til Japan samme tid, som Egmont var af sted med et hold på studietur. Holdet fra Egmont var rejst to dage før os men til samme vandrehjem, som vi skulle bo på i Tokyo.

Vi var i Tokyo i fire dage, hvor vi fik set alt det spændende, vi kunne nå at se, bl.a. den gamle bydel. Tokyo er en kæmpe by med rigtig mange spændende steder at besøge og en by med mange mennesker. Tyve millioner! På trods af de mange mennesker fungerer tingene, og deres offentlige transport med togene og U-banen er meget handicapvenlig, og hvis det er nødvendigt, er personalet på stationerne meget behjælpssomme,

Efter vi var i Tokyū, rejste vi med Shinkansen – det japanske hurtigtog, der kører op til 300 km i timen – til Osaka, Japans næststørste by. Her var vi nogle dage. En af dagene tog vi til Kobe for at besøge Sakefabrikkens udstilling, hvor de brygger det japanske svar på den danske brændevin. Sake er brygget på ris. Ved museet var der et kæmpe museum, hvor vi fik indsigt i Sakeens historie og selvfølgelig mulighed for at smage på de ædle dråber. Et meget spændende sted og besøge.

Efter Osaka rejste vi til Hiroshima, hvor vi var i to dage. Målet med turen til Hiroshima var at besøge Atombombe Kuppel, Fredsmuseet, som er et museum for at mindes de mange ofre efter atombomben den 6. august 1945, hvor store dele af Hiroshima blev udslettet med al den gru og forfærdelse, der følger med. På Fredsmuseet får man virkelig indsigt i, hvor frygtelig sådan et atomangreb kan være, og hvilke afsindige lidelser det påførte indbyggerne.

Efter at vi havde været i Hiroshima, rejste vi til Kyoto, der for mange år siden havde været Japans hovedstad, og hvor kejseren styrede landet fra. I Kyoto er der mere end 1700 templer samt en masse andre seværdigheder.

På turen boede vi på vandrehjem. Standarden på de japanske vandrehjem er helt OK. Der var nogle, der var med på turen, der ikke var så vilde med vandrehjem og at bo på femmandsstuer. Det er selvfølgelig noget, vi skal være opmærksomme på en anden gang, hvis vi laver tur. Der var også nogle, der syntes, at tempoet var lidt højt, der var jo meget, vi gerne ville se, men en spændende tur det havde vi.

En af de ting, der var en stor oplevelse ved turen var mødet med mange tidligere elever, der havde været på Egmont Højskolen. De var virkelig opsat på, at vi skulle have en super oplevelse nu, når vi var i Japan. De var til en kæmpe hjælp, ellers havde vi aldrig fundet rundt i de store byer og da slet ikke i transportsystemet. En kæmpe tak til de meget hjælpsomme japanere, der gav os en kæmpe hjælp på turen.

NY REJSEGUIDE FOR HANDICAPPEDE

Pressemeddelelse fra Dansk Handicap Forbund

Ny rejseguide gør det mere muligt for rejselystne handicappede at opleve vores vidunderlige verden.

En ny rejseguide samler informationer på ét sted om dét at rejse med et handicap. Formålet er at gøre det nemmere for rejselystne mennesker med handicap at komme af sted på ferie og især at planlægge rejsen hjemmefra.

Når man ikke har et fysisk handicap, tænker man ikke videre over de forhindringer, man møder, som gør hverdagen svær, fx hvis man sidder i kørestol. Man møder ingen problemer, når man skal med toget, det er nemt at hoppe på bussen, og en spontan tur til London med fly er kun begrænset af ens økonomiske formåen.

Sådan er det ikke nødvendigvis, hvis man har et handicap. Det er de færreste tog, der er umiddelbart tilgængelige for kørestolsbrugere, og en spontan flyrejse ligger heller ikke lige for.

I mange lufthavne skal man oplyse om sine behov mindst 48 timer før afrejse, og det er ofte også en god idé at sætte sig ind i fly-

selskabets regler for transport af kørestole, og hvordan man medbringer nødvendige hjælpemidler, og om man kan benytte flyets toilet. For slet ikke at tale om at få kørestolen samlet efter den har været skilt ad. Der er mange ting, det er godt at få styr på, før man sætter sig i flysædet.

- Der er mange ting, man er nødsaget til at planlægge forud for en rejse, når man rejser med et handicap i rygsækken. Samtidig kan det være svært at få overblik over alle de regler og anbefalinger, der findes til mennesker med handicap. Med den nye rejseguide har vi samlet en lang række informationer og det er vores håb, at flere får mod på at kaste sig ud i at rejse ud i verden – kørestol eller ej, fortæller landsformand i Dansk Handicap Forbund, Susanne Olsen, om det nye tiltag.

Rejseguiden er på Dansk Handicap Forbunds hjemmeside og er blevet til med støtte fra Bevica Fonden. Den er bygget op som tips og gode råd til bilferier, busrejser, flyrejser og tog – samt tips om tilgængelige rejsemål og rejsearrangører af rejser for mennesker med handicap.

Du kan hente rejseguiden her:

www.danskhandicapforbund.dk/rejseguide

BREV TIL UDVALGET FOR FORSKNING, INNOVATION OG VIDEREGÅENDE UDDANNELSER VEDR. SU-REFORM

Stig Langvad, formand for DH

I forlængelse af Danske Handicaporganisationers (DH) foretræde for Udvalget for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser d. 11. juni 2013, vil jeg med denne henvendelse gøre Udvalget opmærksom på vores store bekymring for, at SU-reformen i den foreslåede form (Lovforslag nr. L 225 og L 226) bliver et alvorligt tilbageslag for personer med handicap.

For unge mennesker er uddannelse den bedste vej til fremtidig selvforsørgelse og aktiv deltagelse på arbejdsmarkedet. Det gælder også for personer med handicap. Der er heldigvis bred opbakning til, at børn med handicap/særlige behov skal inkluderes i grundskolen. Hvis de samme børn efterfølgende skal kunne fortsætte på ungdomsuddannelser og senere på videregående uddannelser, kræver det også her nogle inkluderende rammer inden for det almindelige uddannelsessystem, der blandt andet er fleksible, således at der kan tages de nødvendige, individuelle hensyn. Samtidigt skal både selve indholdet og forløbet i uddannelsen være så normalt som muligt, da det i høj grad er det, virksomhederne efterspørger. Når jeg derfor taler for nogle mere fleksible rammer for personer med handicap, drejer det sig i høj grad om behovet for at kunne studere på "nedsat tid", på samme måde, som arbejdsmarkedet giver mulighed for at ansætte personer med handicap på særlige vilkår, fx ved at kunne gennemføre studiet med fx 20 i stedet for 30 ECTS-point pr. semester. Det mener jeg er helt oplagt, at en ny reform af SU-systemet tager højde for.

Desværre går det i den stik modsatte retning, idet rammerne på de videregående

uddannelser, med de fremlagte lovforslag, vil blive mere rigide i stedet for fleksible. Det skyldes især kravet om fremdrift på studiet (obligatorisk gennemførelse af fag og prøver svarende til 60 ECTS-point årligt), som vil gøre det vanskeligere for personer med handicap at tage en uddannelse. For der gives ikke mulighed for undtagelse eller dispensation fra reglerne, hvis den studerende som følge af sit handicap ikke kan gennemføre studiet på normeret tid. Så hvis den studerende ikke kan leve op til disse krav - og enten dumper en eksamen eller undlader at gå op (hvilket tæller som et brugt forsøg), vil konsekvensen være, at vedkommende bliver udmeldt studiet.

I 2004 blev handicaptillægget til SU indført. Formålet med dette var, som Morten Østergaard rigtigt skriver i sit svar på spørgsmål 4, om henvendelsen fra Supayo Pasbo (Lovforslag nr. L 225 - bilag 5): *"Formålet med at indføre handicaptillægget på de videregående uddannelser var at afskaffe det såkaldt dobbelte optag og dermed ligestille studerende med handicap med andre studerende med hensyn til frit valg af uddannelse. Det dobbelte optag bruges som betegnelse for den situation, hvor man både skal optages*

på en uddannelse og samtidig godkendes af en kommune til støtte efter revalideringsbestemmelserne. Kommunen skal blandt andet vurdere, at den pågældende uddannelse er den hurtigste vej til selvforsørgelse”.

DH mener, at afskaffelsen af det dobbelte optag var et meget positivt skridt, der bidrog til en større grad af normalisering af studerende med handicap i uddannelsessystemet. Derfor undrer og ærgrer det os også, at Morten Østergaard samtidigt i adskillige andre sammenhænge, fx som svar på spørgsmål nr. 3 (Lovforslag nr. L 225 bilag 3) vedr. DH's henvendelse (jf. L 225 - bilag 2), netop henviser studerende med handicap til revalideringssystemet i de tilfælde, hvor de som følge af deres handicap ikke er i stand til at gennemføre en uddannelse på normeret tid. I forbindelse med godkendelse af et revalideringsforløb, indgår socioøkonomiske og uddannelsesmæssige forhold, ligesom også efterfølgende beskæftigelsesmuligheder indgår i kommunens vurdering. Lovgivningen er her for stram og derved er vi tilbage ved et system med dobbelt optag for studerende med handicap, der således både skal kvalificere sig til optagelse på almindelig vis og dernæst overbevise den kommunale sagsbehandler om at godkende et uddannelsesønske som et revalideringsforløb. Det er stik imod intentionerne med indførelsen af handcaptillægget og jeg finder det stigmatiserende og uværdigt. Jeg har meget svært ved at forstå, hvordan det giver mening.

Jeg vil gerne slå fast, at jeg selvfølgelig ikke mener, at dette skal gælde alle studerende med handicap. Langt de fleste er i stand til at gennemføre på normeret tid. Så ud af de over godt 200.000 studerende, der modtager SU på videregående uddannelser, vil det være en meget lille procentdel, der vil have behov for mere fleksible rammer, eventuelt

i kombination med tildelingen af et handcaptillæg. Det er muligt at afgøre ift. den enkelte studerende. Mit bedste bud vil være, at det vil dreje sig om 6000-8000 personer, hvilket udgør ca. 3 pct. af de studerende på videregående uddannelser.

Og det bedste er, at det ikke kommer til at koste mere. Tvært imod vil det være en god samfundsøkonomisk investering i et godt arbejdsliv og selvforsørgelse, hvis man giver denne gruppe studerende mulighed for at gennemføre en uddannelse på mere fleksible vilkår men inden for rammerne af SU-systemet. Ydelsen som studerende på revalidering vil være højere en SU'en. Og hvis en person med handicap bliver udmeldt af studiet på grund af for langsom gennemførelse, vil vedkommende formodentlig overgå til kontanthjælp, som også er højere end SU (kr. 10.300 for udeboende over 25 år). Spørgsmålet er, om det er samfundsøkonomisk fornuftige, gode eller værdige alternativer?

Jeg mener, at Ministeren med de fremsatte lovforslag, der knytter sig til SU-reformen, er på gale veje. Jeg håber derfor, at Udvalget vil sikre, at vi igen kommer på ret kurs, så vi sikrer studerende med handicap lige vilkår i det danske uddannelsessystem.

Venlig hilsen
Stig Langvad, formand

MINISTERENS SVAR

Svar på DH's henvendelse til Udvalget for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser

Svar

Jeg er enig med Danske handicaporganisationer (DH) i, at den bedste vej for unge mennesker til fremtidig selvforsørgelse og aktiv deltagelse på arbejdsmarkedet er

uddannelse. Unge med handicap skal som andre unge have mulighed for at tage en uddannelse, hvor de bruger deres evner og ressourcer bedst muligt og på den måde forbedrer deres muligheder på arbejdsmarkedet.

Som jeg tidligere har svaret, er det regeringens holdning, at studerende med handicap på almindelige studieforløb i videst muligt omfang skal hjælpes til at gennemføre deres uddannelse på almindelige SU-vilkår, og herunder til at opfylde kravet om at være fuldtidsstuderende og studieaktive efter de gældende regler. Tilgængelighed bør fremmes via de støtteordninger, der eksisterer allerede. Her tænker jeg på SPS-ordningen, Studenterrådgivningen, SU-handicaptillægsordningen og uddannelsesstedernes egne regler og praksis. Det er min klare opfattelse, at disse ordninger hjælper studerende med handicap til at gennemføre en uddannelse indenfor de givne rammer.

Generelle løsninger for studerende med handicap, fx for at studere på nedsat tid, mener jeg ikke er løsningen. Studerende, der ikke mener, at de kan deltage i fag svarende til 30 ECTS-point pr. semester, har fremadrettet mulighed for at søge om dispensation, hvorefter institutionen foretager en konkret vurdering af den studerendes forhold. Studerende med handicap kan fortsat søge ekstra SU-klip på grund af sygdom, og kan derudover fremadrettet søge dispensation fra reglen om studiestart senest 2 år efter adgangsgivende eksamen og få ekstra 12 måneders SU-klip, hvis de har måttet udskyde deres uddannelsesstart på grund af fx sygdom, forværring eller særlige forhold i forbindelse med handicap eller kronisk sygdom.

Det er rigtigt, at det vil kunne påvirke retten til SU, hvis den uddannelsessøgende, på trods af fx SPS og handicaptillæg, bliver forsinket i uddannelsen. For nogle studerende vil det kunne betyde, at de mister retten til SU og fx må søge støtte via kommunen.

I forbindelse med indførelsen af handicaptillægget i 2004 blev det præciseret, at studerende, som modtager handicaptillæg, forventes at kunne gennemføre uddannelsen på almindelige SU-vilkår. Det betyder, at de kan opfylde kravet om at fuldføre uddannelsen på samme tid og være fuldtidsstuderende som andre SU-modtagende studerende. Studerende med så omfattende handicap, at de ikke kan gennemføre uddannelsen på almindelige vilkår, har mulighed for at søge revalidering, hvor der i højere grad kan tages individuelle hensyn for eksempel ved forlængelse af studietiden. En ordning som giver en ikke ubetydelig gruppe mulighed for at studere. Det bemærkes desuden, at studerende med handicap allerede i dag har mulighed for at søge tillæg af klip ved konkret sygdom som følge af deres handicap. Disse regler ændres ikke.

Jeg har sammen med resten af regeringen meget fokus på at fremme tilgængelighed og inklusion for alle borgere. Heri indgår bl.a. støtte og kompenserede foranstaltninger for studerende med handicap, så de kan gennemføre en uddannelse, hvor de bruger deres evner og ressourcer bedst muligt og på den måde forbedrer deres muligheder på arbejdsmarkedet. Regeringen vil i forbindelse med en kommende handicappolitisk handlingsplan tage yderligere skridt for at understøtte disse målsætninger.

Med venlig hilsen
Morten Østergaard

TILGÆNGELIGHED: BARRIERE FOR HVEM?

Af Martin Yhlén

Det er en myte, at det er dyrt at prioritere tilgængelighed i bygninger og byer, var blandt konklusionerne på Arkitektforeningens morgenklog-arrangement om tilgængelighed.

Ligeledes var der enighed om, at manglende tilgængelighed i det fysiske miljø for mennesker, eksempelvis med et handicap, bevægelseshæmmede og ældre, er diskrimination, såvel som hvis der ikke var lige adgang til sundhed og uddannelse.

Morgenklog-arrangementet blev indledt af Susanne Nour Magnusson, der præsenterede Institut for Menneskerettigheders publikation om tilgængelighed i bygninger og instituttets arbejde med at fremme gen-

nemførelsen af FN's Handicapkonvention som Danmark ratificerede i 2009. En konvention, der gjorde tilgængelighed til, ikke bare et krav til bygningsejeren, men ligefrem en ret tilgængelighed for brugeren af bygningen.

ARKITEKTSTANDEN CENTRAL

I sit arbejde med at sætte fokus på områder, hvor der skal gøres en særlig indsats for, at Danmark lever op til Handicapkonventionen, har instituttet rettet søgelyset mod tilgængelighed i bygninger, fordi Institutet vidste at der var problemer. Og her er arkitektstanden helt central.

Hvis tilgængelighed er tænkt ind fra starten af byggeprocessen, er tilgængelighed ikke så dyrt som myterne siger.

Instituttet påpeger mange områder, hvor Danmark kunne være bedre til at leve op til konventionens forpligtelser. Et af problemerne er imidlertid, at der i dag ikke er noget system til at følge op på, kontrollere og sanktionere manglende overholdelse af bestemmelser i Bygningsreglementet. Man har så at sige lavet regler for at lave regler, men heller ikke så meget mere.

BRUGEREN I CENTRUM

Annette Krath Poulsen, arkitekt MAA med speciale i bl.a. tilgængelighed fortalte om arbejdet med innovation på brugerens præmisser. I sit arbejde med at lave tilgængeligheds løsninger og produkt design, har hun i sit arbejde hentet inspiration fra andre lande og kulturer, blandt andet Japan som er langt fremme på teknologi-fronten. I arbejdet med lave tilgængeligheds løsninger er det centralt, at brugeradfærden studeres nøje, og Annette Krath Poulsen viste en

række eksempler på forskellige typer af tilgængeligheds løsninger.

VERDENS MEST TILGÆNGELIGE KONTORHUS LIGGER I TAASTRUP

Frederik Ejlers, arkitekt MAA, Gottlieb Palludan Architects, har som bygherrerådgiver været med til at lave verdens mest tilgængelige kontorbygning, Handicaporganisationernes hus i Taastrup, og ganske overraskende viser erfaringerne med dette arbejde, at huset koster det samme som et "almindeligt" kontorhus. Det kræver "bare" at aktørerne i byggeprocessen prioriterer det og indarbejder tilgængeligheden lige fra starten. Og netop det med at indarbejde det fra starten er helt centralt.

I arkitektfaget er brand- og energihensyn ikke længere noget specielt eller særlig besværligt. Man gør det bare. Tilgængelighed skal have samme status. Det kan man evt. gøre ved at bygningsreglementet stiller funktionsbaserede krav på samme måde som ved brand, hvor bygherre og rådgivere skal dokumentere at huset er sikkert, fordi det måske er sådan at de mange krav rent faktisk forvirrer mere end godt er, når der prøves

at leve op til en række formelle krav i f.eks. SI anvisninger, som man dybest set ikke forstår. Når barriererne for tilgængelighed skal nedbrydes, er nøgleordene derfor løsning man forstår, ikke tjeklister, dialog om løsninger, ikke nødvendigvis, men dygtige generalister, ikke specialister, lød det fra Frederik Ejlers.

LANDSKABSARKITEKTER BØR OGSÅ INVOLVERES FRA STARTEN

Morgenklog-arrangementet blev rundet af, af landskabsarkitekten Knud W. Ø. Larsen som fortalte og viste eksempler på sit arbejde med tilgængeligheds løsninger – bl.a. Bispebjerg bakke og Holmen. Ganske overraskende viser det sig at landskabsarkitekter skal forholde sig til samme lov- og regelkompleks. Lige som ved bygningsarkitektur er det vigtigt at landskabsarkitekten bliver involveret fra starten, da dette vil sikre en større grad af tilgængelighed i landskabet.

Læs Institut for Menneskerettigheders publikation – Kom Bare Ind:

www.menneskeret.dk/files/pdf/Handicapkonvention/KomBareInd%20PjeceTilg%C3%A6ngeligA.pdf

ELEVHOLD EFTERÅR 2012 – FORÅR 2013

Anders Molbech Lund 7300 Jelling
 Aidah Zawedde Uganda
 Aksel Friis Larsen 9000 Aalborg
 Aleks Husum 7190 Billund
 Anders Molbech Lund 7300 Jelling
 Andreas Birk Bertelsen 6230 Rødekro
 Andreas Holm 7860 Spøttrup
 Ane-Sophie Madsen 8464 Galten
 Anette Bisgaard 7860 Spøttrup
 Anna Haugaard Digens 2500 Valby
 Anna Hennebjerg Lunde 5750 Ringe
 Anna Rollmann 8680 Ry
 Anne Katrine Bramslund Madsen 7200 Grindsted
 Anne Sofie Bruun Kristensen 5270 Odense
 Anne Sofie Larsen 5466 Asperup
 Anne van de Looij 8000 Århus C
 Annemette Kastberg Haar 8260 Viby J
 Asger Würtz 8361 Hasselager
 Astrid Vestergaard Poulsen 9600 Aars
 Asuka Ogawa Japan
 Benjamin Lyngkilde 8382 Hinnerup
 Bent Lorenzen 6470 Sydals
 Bettina Overby Jakobsen 8000 Århus C
 Bettina Skov 8260 Viby J
 Bjarke Stokholm Jensen 9330 Dronninglund
 Camilla Elkjær Nielsen 3230 Græsted
 Camilla Pilgaard Kristensen 5792 Årsløve
 Carina Randløv Hansen 5700 Svendborg
 Caroline Mølgaard Becker 7400 Herning
 Casper Lykke Sørensen 5000 Odense C
 Casper Schmidt Nikolajsen 9280 Storvorde
 Casper Østergaard Hove 7770 Vestervig
 Cecilie Bang Melsen 8632 Lemming
 Charlotte Munk Thomsen 7700 Thisted
 Charlotte Rehnquist Hansen 6100 Haderslev
 Charlotte Stougaard 8300 Odder
 Charlotte Søgaard Kristensen 7400 Herning
 Chau Minh Nguyen Vietnam
 Christian Bjørn Christensen 4900 Nakskov
 Christina Hartmann 9220 Aalborg Øst
 Christina Kira Damgaard Hunnicke 3550 Slangørup
 Christine Molbech Christensen 8370 Hødsten
 Christine Wiklund Hansen 8000 Århus C
 Christine Zöga Rytter Larsen 5463 Hørndrup
 Christoffer Lindø 5642 Millinge
 Christoffer Nymark Sune Andersen 3200 Helsingør
 Cæcilie Hertzum Lauersen 8210 Århus V
 Daniel Bente 4684 Holmegård
 Daniel Boe Vennevold 6920 Videbæk
 Daniel Hansen 5560 Årup
 Daniel Torp 6430 Nordborg
 David Aniah Ghana
 Dea Marie Søgaard Sonne 8300 Odder
 Didde Nørgaard Jensen 6100 Haderslev
 Ditte Dahl Nielsen 7250 Hejnsvig
 Ditte Vestergaard Sloth 7700 Thisted
 Emil Bie 5800 Nyborg
 Emil de la Motte Ørskov Olsen 2840 Holte
 Emil Eide Hansen 5960 Marstal
 Emil Mandrup de Reybekill 8210 Århus V
 Emilie Højberg Nielsen 7700 Thisted

Emma Læssøe 8300 Odder
 Frederik Holm Egdal 5882 Vejstrup
 Frederik Hviiid 8220 Brabrand
 Frederik Krøgholt Trier 8230 Åbyhøj
 Frederikke Bergner Jagd Greve 5250 Odense SV
 George Konidis 6710 Esbjerg V
 Halfdan Sture Braaten Als 9380 Vestbjerg
 Heidi Søndergaard 5270 Odense
 Helle Tvernø Christiansen 4230 Skælskør
 Henriette Stausholm 2770 Kastrup
 Hiromi Sato Japan
 Ida Marie Lantz Møller 1719 København V
 Ida Sinread Castella McDonald 8600 Silkeborg
 Isabella Ceylan Ersan 2980 Kokkedal
 Izumi Takagi Japan
 Jacob Helmbø Hansen 3460 Birkerød
 Jacob Riis Nielsen 4700 Næstved
 Jakob Rix Iversen 8200 Århus N
 Jakob Sommer Sørensen 6760 Ribe
 Jeanett Jensen 9200 Aalborg SV
 Jeppe Forchhammer 2730 Herlev
 Jesper Nørgaard 8300 Odder
 Johannes Gundlund K Mikkelsen 8200 Århus N
 John Mary Mutyaba Uganda
 John Nyeng Larsen 9870 Sindal
 Jonas Hansen 5856 Ryslinge
 Jonas Werkhoven Jørgensen 5464 Brendstrup
 Josef Jamal Bisgaard Jensen 8200 Århus N
 Julie Johanne Albæk 2830 Virum
 Julie Kjer Bertelsen 6950 Ringkøbing
 Julie Strange-Thomsen 2300 København S
 Junko Maruyama Japan
 Karen Bundgaard 7100 Vejle
 Karina Kjær Olsen 5210 Odense NV
 Kasper Kam Wium Pedersen 5463 Hørndrup
 Kasper Völcker Petersen 3500 Hørløse
 Kathrine Diemer Pilgaard 8370 Hødsten
 Kathrine Døj Bjerg 7620 Lemvig
 Kathrine Frank 5000 Odense C
 Kathrine Graabæk Killie 8680 Ry
 Katrine Berg 6100 Haderslev
 Katrine Drastrup 9500 Hobro
 Katrine Hansen 8260 Viby J
 Katrine Hieronimus Christiansen 6760 Ribe
 Katrine Lerche Daa Natørp 8270 Højbjerg
 Kevin Said Abdul K El-Hmoud 2400 København NV
 Kirstine Elsig Dalgaard 8340 Malling
 Kirstine Janns 7182 Bredsten
 Kristian Bak Tophøj 8000 Århus C
 Kristian Høther Leo D Rosbach 4320 Lejre
 Kristian Lyngby Poulsen 9000 Aalborg
 Kristian Vagn Juul 7100 Vejle
 Kyoko Ono Japan
 Lars Møller 9500 Hobro
 Lasse Hansen 9550 Mariager
 Lasse Krøn Hyllested 4000 Roskilde
 Laura Køster Holst 8900 Randers
 Laura Pachai Mikkelsen 8230 Åbyhøj
 Laurits Holm Nim 8230 Åbyhøj
 Lea Guld 8260 Viby J
 Lene Bolvig Hansen 6500 Vojens

Lida Azizi	5250 Odense SV	Niels Jørgen Robdrup	8340 Malling
Lilian Gwokyalu	Uganda	Nikolaj Christensen	3630 Jægerspris
Line Juul Levisen	9460 Brovst	Nikolas Hviid Smith	7680 Thyborøn
Line Nørgaard Skands	5631 Ebberup	Nis Heide Pinnerup	8800 Viborg
Line Tornblad Jensen	7130 Juelsminde	Ole Kann	3400 Hillerød
Linn Krogh Skov	8680 Ry	Oliver Numan	8000 Århus C
Lior Nonne Malue Hansen	8210 Århus V	Oscar Arvidsson	2100 København Ø
Lisa Marianne Røge	8000 Århus C	Patrick Rubio	4270 Høng
Lise Kristiane Meldgaard H Jensen	8000 Århus C	Pernille Boe Kaluzny	1727 København V
Lise Lotte Jandt Nielsen	6760 Ribe	Pernille Loft Kolding	5492 Vissenbjerg
Lone Bech	7200 Grindsted	Pernille Skøtt Kroer	8940 Randers SV
Lone Gylling Ditlevsen	8305 Samsø	Pernille Vang Christophersen	8300 Odder
Loui Dyrholm Jensen	2200 København N	Peter Karstoft Bonde	7200 Grindsted
Louise Eriksen	6580 Vamdrup	Ramyra Strandhave	7323 Give
Luna Kathrine Andersson Køhler	8000 Århus C	Rasmus Amstrup Olesen	8250 Egå
Luna Overgaard Gudmundsen	6710 Esbjerg V	Rasmus Neessen	6740 Bramminge
Lærke Hansen	5000 Odense C	Rasmus Skriver	7700 Thisted
Lærke Skovsager Andersen	5464 Brenderup	Regina Oppong	Ghana
Madeleine Mette B Poulsen	2850 Nærum	Rikke Falch Jensen	8471 Sabro
Mads Juel Nielsen	8355 Solbjerg	Ronnie Helbæk Witt Mortensen	8362 Høring
Mads Rud Lund	7130 Juelsminde	Sabrina Gonzales	8000 Århus C
Mads Stengaard Andersen	8000 Århus C	Sanne Hermansen Broxgaard	5500 Middelfart
Magnus Dyhl Overby	8654 Bryrup	Sanne Witt Jacobsen	6470 Sydals
Magnus Thomsen	7700 Thisted	Sarah Meldgaard Dyrmosé	8000 Århus C
Mai Griana Castella McDonald	8600 Silkeborg	Sarah Naku	Uganda
Maiken Florisson	4100 Ringsted	Sarah Stampe Lund	8520 Lystrup
Maja Elisabeth Møller Olsen	8260 Viby J	Shankar Prasad Gautam	Nepal
Maja Luise Nissen	9200 Aalborg SV	Sidsel Bundgaard Sørensen	7700 Thisted
Majse Degner Christiansen	8230 Åbyhøj	Signe Dandanell Agerschou	7700 Thisted
Malene Bjerregaard Nielsen	7500 Holstebro	Silja Marie Christensen	9850 Hirtshals
Marc Malthesen Elgaard	8800 Viborg	Sille Friberg Sund	5000 Odense C
Maria Hellegaard Mygind	8660 Skanderborg	Sille Judithe Binderup Olesen	9520 Skørping
Maria Ramsing	4270 Høng	Sille Subcleff Larsen	3520 Farum
Marie Kirk Østergaard	8240 Risskov	Simon Apadana	5270 Odense
Marie Ravnskov Langballe	6100 Haderslev	Simon Hansen	8500 Grenå
Mark Ahnfeldt Dissing	9500 Hobro	Simon Meiniche	8300 Odder
Mark Pallisgaard Hansen	9210 Ålborg SØ	Sine Nissen	6760 Ribe
Martin Beeck	5000 Odense C	Sofia Færk	8680 Ry
Martin Hybert Andersen	8300 Odder	Sofie Godrum Svendsen	3600 Frederikssund
Martin Wolhardt Kjærsgaard	8700 Horsens	Sofie Gørup Sørensen	8920 Randers
Martine Elsig Petersen	7770 Vestervig	Sofie Lindholm Larsen	8230 Åbyhøj
Martine Mølbak Mønster	4632 Bjøverskov	Sofie Lindholt Dal	8930 Randers NØ
Matilde Holck Klausen	4800 Nykøbing F	Stefan Holm Lundtoft	9000 Aalborg
Mette Hougaard Pedersen	7000 Fredericia	Stine Marie Mikkelsen	7700 Thisted
Mette Vrangbæk Riis	8600 Silkeborg	Søren Fosdal Andresen	8660 Skanderborg
Michael Bliddal Ravn	8200 Århus N	Søren Handrup	9690 Fjerritslev
Michael Opio	Uganda	Søren Kristensen	6650 Brørup
Michelle Hilding Andersen	8200 Århus N	Søren Limkilde Kingo Christensen	5492 Vissenbjerg
Michinaga Okuda	Japan	Søren Lysdahl	7130 Juelsminde
Mie Knøsen Kirk	9240 Nibe	Søren Nedertoft Jessen	6340 Kruså
Mie Rikke Lehmann	8543 Hornslet	Søren Overgaard Petersen	9800 Hjørring
Mikkel Georg Martinussen	2660 Brøndby Strand	Thea Fabricius Schmidt	6950 Ringkøbing
Mikkel Stage	6710 Esbjerg V	Thea Marie Winther	2300 København S
Miku Seino	Japan	Thea Sofie Skjødt Engstrøm	8000 Århus C
Momoko Sakuma	Japan	Thea Aaboe Knarbjerg	3230 Græsted
Morten Møller	7700 Thisted	Thomas Beckmann Grosen	3050 Humlebæk
Nanna Jørgensen Teglbjærg	4340 Tølløse	Thomas Blond Nissen	7100 Vejle
Nanna Kaysen	8300 Odder	Thomas Skjoldborg	7830 Vinderup
Nanna Maiken Bendstrup	8370 Hadsten	Tina Isabella Nielsen	2600 Glostrup
Nicholas Stratigos	8000 Aarhus C	Tine Thorup	8000 Århus C
Nicholine Zalina Engelbrekt	8300 Odder	Tobias Borup	8381 Mundelstrup
Nicklas Kaaber Pedersen	4241 Vemmelv	Tom Pedersen	7430 Ikast
Nicolaj Brutus Nielsen	7500 Holstebro	Tomas Strøbye	2000 København F.
Nicolaj Rasmussen	3500 Værløse	Torben Elgaard	8000 Århus C
Niels Bjerrén Sørensen	9550 Mariager	Trine Blæstild Eriksen	8200 Århus N

ADRESSER, ELEVFORENINGENS BESTYRELSE

Formand, medlem af skolens bestyrelse:

Jens Bork
Vestervænget 39, 7323 Give
jcbork@stofanet.dk
☎ 20 46 25 72

Næstformand, medlem af højskolens bestyrelse:

Wilton Jensen
Bakkedraget 8, 7490 Aulum
orluff52@live.dk
☎ 30 74 24 57

Kasserer:

Jørn Skov Hansen
Museumsparken 36, 6623 Vorbasse
jskovhansen@stofanet.dk
☎ 40 54 91 62

Øvrige bestyrelsesmedlemmer:

Tina Laursen
Færøvej 79, 9800 Hjørring
tinabl70@gmail.com
☎ 28 96 37 80

Rene Hansen
Brøndby Møllevej 9, 2605 Brøndby
rph1969@hotmail.com
☎ 27 12 86 40

Dorthe Mortensen
Villavej 25 B tv., Hou, 8300 Odder
dm@egmont-hs.dk
☎ 20 72 70 02

Suppleanter

1. Johanne Bach
Vestervænget 75, 7523 Give
johannebach@gmail.com
☎ 27 57 74 83

1. Søren Lindgaard Madsen
Falkevej 48, 2. sal lejl. 28, 8800 Viborg
cooldude@pc.dk
☎ 40 10 20 86

Elevholdsrepræsentant 2013:

Laura Pachai Mikkelsen
Skjoldborgsvej 7B, 8230 Åbyhøj
i_laura_i@hotmail.com
☎ 28 78 01 43

Elevholdsrepræsentant suppleant 2013:

Kristian Lyngby Poulsen
Plantagevej 38, 1.tv., 9900 Frederikshavn
kristian_lyngby@hotmail.com
☎ 26 11 24 18

Elevholdsrepræsentant 2012:

Martin Dybdahl Andersen
Lodbogsvej 38, 8660 Skanderborg
martin@smukand.dk
☎ 86 57 01 02

Egmont Højskolen

Forstander Ole Lauth og Højskolelærer Karin Busk
Villavej 25, Hou, 8300 Odder
mail@egmont-hs.dk
☎ 87 81 79 00

KLO

Kultur og litteratur Orientering for syns- og læsehandede

*Ring til KLO på tlf. 75 36 31 78
og hør om hvilke lydbøger,
der er indlæst.*

*Du kan også skrive. Adressen er:
KLO, Tørvegade 1, 6600 Vejen*

At læse er at leve...

Husk Støtteforeningen for KLO
som sikrer KLO's fremtid.
Ring til KLO for nærmere oplysninger.

ELEVSTÆVNET

1.-3. november 2013

sæt **X** i kalenderen

(invitation udsendes omkring 1. september)

NYT NYT NYT

Der arbejdes på at lave et
julehøjskolekursus 22. - 28. december 2013.

Kunne du tænke dig at deltage,
så hold øje med højskolens hjemmeside:

www.egmont-hs.dk
(se under 'korte kurser')

hvor informationerne vil blive bragt,
så snart alt er på plads.